

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi turvallisuusselvityslain ja ilmailulain 101 §:n muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi turvallisuusselvityslain ja ilmailulain 101 §:n muuttamisesta (HE 1/2020 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Hallintovaliokunta (HaVM 4/2020 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

turvallisuusselvityslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan turvallisuusselvityslain (726/2014) 19 §:n 1 momentin 6 kohta, 21 §:n 1 momentin 4 kohta, 51 §:n 1 momentti ja 52 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 51 §:n 1 momentti laissa 931/2016, ja

lisätään 19 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 910/2019, uusi 7 kohta, 21 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 910/2019, uusi 4 a kohta ja 52 §:ään uusi 6 momentti seuraavasti:

19 §

Perusmuotoisen henkilöturvallisuusselvityksen piiriin kuuluvat tehtävät

Perusmuotoinen henkilöturvallisuusselvitys voidaan laatia sellaiseen palvelussuhteeseen tai toimeksiantotehtävää suorittamaan valittavasta taikka palvelussuhdetta tai toimeksiantotehtävää hoitavasta, joka:

6) pääsee työtehtävissään tietoihin, joita paljastamalla tai muulla käsittelyllä taikka muulla oikeudettomalla toiminnalla voi aiheuttaa vakavaa vahinkoa kansantaloudelle tai rahoitus- ja va-

Eduskunnan vastaus EV 23/2020 vp

kuutusjärjestelmien toimivuudelle tai kansallisen edun kannalta merkitykselliselle elinkeinotoiminnalle;

7) on vastuussa ilmailun turvatarkastuksista, kulunvalvonnasta tai muista turvavalvontatoimenpiteistä taikka toteuttaa niitä lentoaseman turvavalvotulla alueella tai työtehtävissään muuten pääsee itsenäisesti lentoaseman turvavalvotulle alueelle.

21 §

Suppean henkilöturvallisuusselvityksen piiriin kuuluvat tehtävät

Suppea henkilöturvallisuusselvitys voidaan laatia sellaiseen palvelussuhteeseen tai toimeksiantotehtävää suorittamaan valittavasta taikka palvelussuhdetta tai toimeksiantotehtävää hoitavasta, joka:

4) pääsee satamassa taikka muulla maan ulkoisten tai sisäisten liikenneyhteyksien jatkuvuuden ja turvallisuuden kannalta merkittäväällä liikennealueella kuin lentoasemalla yleisöltä suljettuihin tiloihin taikka tietoliikenneyhteyksien tai sähkön- ja energiantuotannon yleisen toimivuuden kannalta merkityksellisiin kohteisiin;

4 a) työskentelee ilmailun turvatarkastuksiin, kulunvalvontaan tai muihin turvavalvontatoimenpiteisiin liittyvissä tehtävissä muualla kuin lentoaseman turvavalvotulla alueella taikka työskentelee tehtävässä, jossa hänellä on itsenäinen pääsy lentorahtiin, lentopostiin, lentoliikenteen harjoittajan postilähetuksiin ja materiaaleihin tai lennon aikana käytettäviin tarvikkeisiin tai lentoasematarvikkeisiin sen jälkeen, kun niihin on sovellettu turvavalvontatoimenpiteitä;

51 §

Nuhteettomuuden ja luotettavuuden seuranta henkilökosten yhdistämisen avulla

Suojelupoliisi voi yhdistää turvallisuusselvitysrekisterin tietoihin henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 5 §:n 1 ja 2 momentissa ja 6 §:ssä tarkoitettuja tietoja sekä oikeushallinnon valtakunnalliseen tietojärjestelmään sisältyviä rikosasioiden vireilläolo- ja ratkaisutietoja sen selvittämiseksi, voidaanko turvallisuusselvitys tai sen perusteella annettu todistus edelleenkin pitää voimassa. Tietoihin voidaan yhdistää myös 25 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ilmoitukseen sisältyviä tietoja ja henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 48 §:n 1 momentissa ja 49 §:ssä tarkoitettuja tietoja, jos selvittämisen kohteena oleva turvallisuusselvitys on laadittu 19 §:n 1 momentin 7 kohdan perusteella.

Eduskunnan vastaus EV 23/2020 vp

52 §

Toimenpiteet seurannan perusteella

Jos seurannassa saatujen tietojen perusteella henkilön epäillään tai katsotaan tuomioistuimen päätöksellä syyllistyneen tekoon, joka olisi voinut vaikuttaa turvallisuusselvitystodistuksen antamiseen tai turvallisuusselvityksen sisältöön, toimivaltaisen viranomaisen on salassapitosäännösten estämättä selvityksen kohdetta kuultuaan ilmoitettava asiasta henkilöturvallisuusselvitystä hakeneelle taikka ministeriölle, joka 48 §:n 5 momentin mukaisesti on merkinnyt rekisteriin selvityksen kohteen ottamisesta palvelussuhteeseen, jollei palvelussuhdetta ole ilmoitettu päättyneeksi. Toimivaltaisen viranomaisen on salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava myös tieto, joka on välttämätön kansalliseen turvallisuuteen kohdistuvan vakavan uhan torjumiseksi sekä sellainen 25 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ilmoitukseen sisältyvä tieto, jonka mukaan on perusteltu syy epäillä henkilön syyllistyneen järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaan osallistumiseen tai edistävän järjestäytyneen rikollisryhmän toimia. Ennen tietojen ilmoittamista hakijalle on selvitettävä, toimiiko selvityksen kohde edelleenkin asianomaisen työnantajan palveluksessa tai toimeksiantajan tehtävissä taikka opiskelee hakijana olleessa oppilaitoksessa.

Jos 2 momentissa tarkoitettu tieto koskee yrityksen vastuuhenkilöä tai yritystä ja se olisi vaikuttanut yritysturvallisuusselvitystodistuksen antamiseen, toimivaltaisen viranomaisen on salassapitosäännösten estämättä selvityksen kohdetta kuultuaan ilmoitettava asiasta yritysturvallisuusselvitystä hakeneelle.

Poiketen siitä, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, selvityksen kohdetta ei tarvitse kuulla sellaisesta tiedosta, josta hänellä ei viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 11 tai 12 §:n mukaan ole oikeutta saada tietoa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 19 §, 21 §:n 1 momentin 4 kohta sekä 51 ja 52 § tulevat kuitenkin voimaan vasta päivänä kuuta 20 .

Laki

ilmailulain 101 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään ilmailulain (864/2014) 101 §:ään uusi 2 ja 3 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 23/2020 vp

101 §

Taustan tarkistukset

Lentoaseman pitäjä voi hakea 1 momentissa tarkoitettua henkilöstä turvallisuusselvityslain (726/2014) mukaista henkilöturvallisuus selvitystä ja salassapitosäännösten estämättä luovuttaa selvityksessä tai mainitun lain 51 §:n mukaisessa seurannassa ilmenneitä, taustan tarkistamiseksi välttämättömiä tietoja henkilön työnantajalle. Mitä mainitun lain 45 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään hakijasta, koskee myös tietoja saanutta työnantajaa. Tietoja saaneen työnantajan salassapitovelvollisuuteen sovelletaan mainitun lain 59 §:n 1 momenttia.

Lentoaseman pitäjän on salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle sellainen henkilöturvallisuus selvityksessä tai turvallisuus selvityslain 51 §:n mukaisessa seurannassa ilmennyt tieto, joka on välttämätön arvioitaessa 1 momentissa tarkoitettun hyväksynnän tai luvan myöntämistä tai peruuttamista. Tämä velvollisuus on myös työnantajalla, joka on hakenut henkilöturvallisuus selvitystä taustan tarkistamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Helsingissä 2.4.2020

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri